

God snelt ons vooruit

Zondag 11 mei 2025, Christus Triumfatorkerk

Voorganger ds. Jaap van den Akker

Lezing: Handelingen 11: 1-18

KOMEN

- Welkomstwoord
- Aanvangslied 'Jezus roept hier mensen samen' (Lied 975: 1, 2 en 3)
- Moment van Stilte
- Begroeting en bemoediging
- Psalm van de zondag: Psalm 98: 1 en 4
- Kyriëgebed
- Glorialied: 'Alles wat adem heeft love de Here' (Lied 146c: 1 en 7)

WOORD

- Met de kinderen
Gebod
Gesprek: Profeet
Lied met de kinderen: De toekomst van vrede en licht

- Schriftlezing: Handelingen 11: 1-18
- Lied 'De Geest des Heren heeft' (Lied 686: 1 en 2)
- Preek

Het gaat over Petrus en Cornelius vandaag.

Petrus - Simon Petrus – was de meest vooraanstaande volgeling van Jezus.

Een vrome joodse visser, die door Jezus werd geroepen en hem drie jaar lang volgde door Judea en Galilea om Hem te dienen, te helpen, om Jezus te horen spreken over het Koninkrijk van God, op zo'n bijzondere manier dat het zijn joodse geloof blijvend veranderde. Petrus die na de opstanding van Jezus overtuigd was geraakt dat die opgestane Heer Jezus Christus de langverwachte messias was, en zo *Messiasbelijdende* jood was geworden.

Nog altijd was hij een joodse gelovige, maar zijn leermeester was door de joodse religieuze leiders tot ketter verklaard. Hij was in heel zijn leven en zijn geloof een joodse gelovige, maar door veel geloofsgenoten werd hij nu niet meer voor vol aan gezien.

En dan Cornelius, Cornelius was een Romein. En niet zo maar één. Hij was de Centurion van het Italiaanse garnizoen in Caesarea. Dat is drie keer fout - uit joods perspectief. Hij woonde in een stad die naar de keizer was genoemd: Caesarea. De Romeinse keizer die zich als een god liet vereren. Hij droeg een oer-Romeinse familienaam. En hij was de baas van het Italiaanse cohort: de keurtroepen van de keizer. Hoe heidens, hoe verkeerd, hoe heulend met de vijand wil je het hebben.

En deze twee tegenpoelen. Petrus en Cornelius - de belangrijkste volgeling van Jezus en de belangrijke legeraanvoerder van de Romeinen vinden elkaar.

Daarover gaat het lange hoofdstuk 10 van het boek Handelingen, net lazen we alleen de samenvatting in hoofdstuk 11, waarin Petrus teruggekeerd in Jeruzalem om verslag te doen van zijn bijzondere ontmoeting met Cornelius.

Want bijzonder is die ontmoeting.

Het gaat tegen alles wat Petrus gelooft in, dat deze heiden, deze Romein volgeling van Jezus zou kunnen worden. Het is voor Petrus ondenkbaar. Wij weten niet beter dan dat Paulus over de wereld trok en het evangelie verkondigde aan iedereen die het maar wilde horen. Maar daar is een felle strijd aan vooraf gegaan. De leerlingen van Jezus wilden dat helemaal niet. "Onze

joodse broeders en zusters van Jezus vertellen, prima, maar ook niet-joden? Ondenkbaar. Dat deden we voor de opstanding van Jezus toch ook niet?”

Het is Paulus die die omkering veroorzaakt heeft in het vroege christendom. Paulus las ook andere verhalen in zijn Bijbel. Paulus herinnerde zich hoe Abraham als ooit uit de volken gekozen was door God om als voorbeeld van het geloof, als vader van alle gelovigen voor heel de wereld te laten zien hoe dat gaat: geloven. Het was Paulus die zag dat er ook in de TeNaCh – de joodse bijbel – al voorbeelden staan van buitenlanders die vaak meer geloven dat de Israëlieten zelf. Rachab al bij de intocht in het beloofde land. Ruth de Moabitische die zorgde voor nieuwe toekomst. Ze staan niet voor niets in de stamboom van Jezus. En Paulus wist van de verhalen over Jezus die naar het over-Jordaanse, buitenlandse gebied ging en mensen genas. Die een Samaritaanse vrouw hielp bij een bron. Die het dochttertje van een Romeinse soldaat tot leven wekte...

Petrus vindt dat allemaal maar niets. Hij is nog niet zo ver. Het lijkt wel of Petrus moeite heeft om God bij te houden. Dat maakt Handelingen 10 en 11 zo interessant:

het meeste verzet tegen Gods wereldomvattende plan met Zijn schepping komt van de belangrijkste leerling van Jezus: Petrus. En nu wordt Petrus stap voor stap door God bij de hand genomen. Hij krijgt een visioen, hij hoort een stem uit de hemel – tot driemaal toe zelfs, dan staan er drie afgezanten van Cornelius voor de deur. En eenmaal bij Cornelius in Caesarea hoort hij dat Cornelius een soortgelijke ervaring heeft gehad.

God moet alles uit de kast halen om Petrus te bekeren. En het lukt, zoals we net hoorden. En nu, terug in Jeruzalem, moet Petrus zelf alles uit de kast halen om zijn joodse geloofsgenoten te overtuigen dat ze ook de mensen uit andere volken bij God en bij Jezus te brengen.

Dat nu juist Petrus deze ommezwaai heeft gemaakt, dat overtuigt ook de andere Messiasbelijdende joden. Het is een nieuwe start, een nieuwe roeping: Petrus zegt het heel mooi: ‘De Geest daalde neer, net als destijds bij ons, net als op Pinksteren.’ Dit is een keerpunt in het boek Handelingen. Een keerpunt in het christendom. Hier worden niet joden die in Jezus geloven gelijkgesteld met gelovige joden die in Jezus de opgestane Heer zien, de langverwachte Messias. Beiden hebben de Geest ontvangen. Met andere woorden: de heidenen zijn onze gelijken. God heeft ook voor hen Zijn Koninkrijk voor ogen.

De Joodse hoorders zijn gerustgesteld en overtuigd. De toekomst van God en mensen ligt nu open voor alle mensen. Wereldwijd. God zelf verlegt de grenzen. Zo kan het verhaal verder gaan, de wereld in. “Dan geeft God het dus ook aan mensen uit andere volken om tot inkeer te komen en het nieuwe leven te ontvangen.” Die conclusie, die geloofsbelijdenis heeft ervoor gezorgd dat het Christendom de grootste godsdienst ter wereld is geworden.

Petrus heeft moeite om God bij te houden. God snelt hem vooruit. God doet er alles aan om Petrus mee te nemen. Een droom, onverwachte gasten, een groot geloof bij een buitenlander. Het is God zelf die hier de grenzen verlegt. Het is God zelf die laat zien dat Hij geen onderscheid maakt tussen mensen (10: 34).

Anders gezegd: het is niet aan ons om grenzen te trekken. Om extra voorwaarden te stellen om iemand in de kerk toe te laten of lid te laten zijn. Gods Geest waait waarheen zij wil.

Dat gold in het jaar veertig of vijftig na Christus. Dat geldt nog steeds.

Het is niet aan ons om extra voorwaarden te stellen. “Ik geloof – kom mijn ongeloof te hulp”, zo’n uitroep als van Cornelius zou voldoende moeten zijn. Maar dat valt niet mee. In de kerkgeschiedenis hebben we elkaar om de oren geslagen met belijdenisgeschriften, met extra eisen om bij een kerk te horen. Zijn we op de stoel van God gaan zitten, omdat we zelf moeite hebben God bij te houden.

God blijkt altijd ruimer, barmhartiger en genadiger dan wij kunnen denken. En dus moeten anderen niet veranderen of zich aanpassen, nee ons wordt steeds weer gevraagd om nog ruimhartiger te zijn dan we al dachten te zijn. Steeds worden we door God weer uitgenodigd nog een drempel over te aan. Steeds is God ons vooruit en daagt hij ons uit een stapje verder te

zetten. Over onze vooroordelen heen, de ander tegemoet te treden. Over onze grenzen heen te stappen, om dat Gods liefde grenzeloos is.

Dat is een oproep een opdracht voor ieder van ons persoonlijk, het is een opdracht voor ons als gemeenschap.

Laat ons ruim zijn ook in deze kerk. En genadig en barmhartig.

En eerlijk is eerlijk: die ruimte ervaar ik hier, afgelopen maandag nog in de kerkenraadsvergadering waarin we de ruimte vinden om elkaar deelgenoot te maken van onze zorgen en onze hoop. Of in bijzondere vieringen, zoals in het najaar toen we een meisje van 11 mochten dopen, en een kindje van ouders die nauwelijks in de kerk zijn. En ook als we de kerkdeuren opzetten op woensdagmorgen ook voor een schizofrene mevrouw uit Duitsland en ons best doen er voor haar te zijn ook al begrijpen we haar niet. En toen er een Afghaanse jongeman onze kerk binnen kwam lopen en hij onvoorwaardelijk werd opgenomen. Maar elke dag worden we verder uitgedaagd. Om een stapje extra mee te zetten met iemand die er politiek heel anders in staat dan jij. Over anderhalve week op Hemelvaartsdag vieren we gezamenlijk in de Grote Kerk en daar krijgt gods wereldwijde kerk een stem en buitelen de muziekstijlen en interpretaties van het evangelie over elkaar heen en moet je heen flexibel zijn om mee te komen in dit Hemelvaartsfeest voor heel de stad, met gereformeerde bonders en pinkstergelovigen, met allerlei kleuren en culturen door elkaar. En tegelijkertijd is dat een feest van de rijkdom van het geloof. Het feest van een God die voor ons uit loopt, want ook dan moet je erkennen: hier is Gods geest aan het werk.

Ik las ergens naar aanleiding van deze tekst uit Handelingen een disclaimer die we zou als bordje in de kerk zouden kunnen hangen:

In de gemeente van Christus mag niemand buitengesloten worden vanwege z'n leeftijd. Jong en oud weerspiegelen de ruimte van de Geest.

In de gemeente mag niemand buitengesloten worden vanwege huidskleur. Wit en zwart moeten beiden een volwaardige plek hebben.

In de gemeente mag niemand buitengesloten worden vanwege geslacht, of geaardheid. God houdt van ieder mens.

In de gemeente mag niemand buitengesloten worden vanwege z'n muzikale voorkeur of favoriete liedbundel. We bezingen God in alle toonaarden.

In de gemeente mag niemand buitengesloten worden vanwege geloofsbeleving. De ene mens gelooft meer vanuit gevoel, de ander meer rationeel, de een voelt zich aan geraakt door God, de ander is gegroeid in de traditie. Zo veelzijdig is God aan het werk.

Zo kan je nog wel even door gaan.

Wat wij vandaag met Petrus en zijn geloofsgenoten in de eerste eeuw mogen leren is dat Gods Geest ons vooruit waait. Dat we steeds worden uitgedaagd in het spoor van onze opgestane Heer om onszelf te overstijgen in Liefde voor de ander, In geloof in God, in vertrouwen op elkaar en in onszelf.

Wat God is ons keer op keer al ver vooruit.

Amen.

- Muzikaal intermezzo

ANTWOORD

- Lied 'Vlammen zijn er vele' (Lied 970)
- Dankgebed en voorbeden, stil gebed, Onze Vader
- Collecte

GAAN

- Slotlied 'De ware kerk des Heren' (Lied 968: 1, 2 en 5)
- Zegen